

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2003-4-117 (Muafiyet)
Karar Sayısı : 05-07/57-24
Karar Tarihi : 3.2.2005

10

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

İkinci Başkan : Tuncay SONGÖR
Üyeler : A. Ersan GÖKMEN, R. Müfit SONBAY, Murat GENCER,
Rıfki ÜNAL, Prof.Dr. Nurettin KALDIRIMCI,
M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN

B. RAPORTÖRLER: K. Oğuz KARAKOÇ, Uygur GAZİOĞLU

20

C. BAŞVURUDA

BULUNAN

: F ve B Otomotiv Pazarlama Ltd. Şti.
Temsilcisi: Av. Utku COŞAR
İnönü Cad. No:26/2 34427 Gümüşsuyu/İstanbul

D. TARAFLAR

: - F ve B Otomotiv Pazarlama Ltd. Şti.
Muallim Naci Cad. No:43/B 80840 Ortaköy/İstanbul
- Yetkili Satıcı ve Servisleri

30

E. DOSYA KONUSU: F ve B Otomotiv Pazarlama Ltd. Şti. (F ve B Otomotiv)'nin yetkili satıcı ve yetkili servisleri ile akdettiği "MG-ROVER Yetkili Satıcı ve Servis Sözleşmesi", "MG-ROVER Yetkili Servis Sözleşmesi" ve "MG-ROVER Yetkili Satıcı Sözleşmesi"ne muafiyet tanınması talebi.

40

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 7.7.2003, 22.11.2004 tarihler ve 3079, 3080, 3081 ve 6437 sayılarla giren başvuru üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. ve 5. maddeleri ile 1998/3 sayılı Motorlu Taşıtlar Dağıtım ve Servis Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği ve 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 14.1.2005 tarih ve 2003-4-117/MM-05-KOK sayılı Muafiyet Ön İnceleme Raporu, 28.1.2005 tarih ve REK.0.08.00.00/20 sayılı Başkanlık Önergesi ile 05-07 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. RAPORTÖRÜN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda, bildirimi yapılan anlaşmalara ilişkin olarak;

50

a) MG-ROVER Yetkili Satıcı ve Servis Sözleşmesi'nin, 28.3. maddesinin yetkili satıcı ve servisin yedek parça ve servis hizmetleri konusunda yeniden

satış fiyatını özgürce belirleme imkanını ortadan kaldırmayacak şekilde yeniden düzenlenmesi kaydıyla 1998/3 sayılı Tebliğ'in sağladığı muafiyetten yararlanabileceği,

b) MG-ROVER Yetkili Servis Sözleşmesi'nin 27.3. maddesinin yetkili servisin yedek parça ve servis hizmetleri konusunda yeniden satış fiyatını özgürce belirleme imkanını ortadan kaldırmayacak şekilde yeniden düzenlenmesi kaydıyla 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin sağladığı muafiyetten yararlanabileceği,

60

c) MG-ROVER Yetkili Satıcı Sözleşmesi'nin imzalanmamış olması nedeniyle, bu sözleşmeye ilişkin herhangi bir işlem yapılamayacağı,

ifade edilmektedir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

Bildirim konusunu, MG ve Rover markalı otomobillerin ve ticari araçların, bunların yedek parçalarının ve sadece bu araçlar üzerinde kullanılmak üzere dizayn edilmiş ve üretilmiş aksesuarların ve bunlara ilişkin satış sonrası hizmetlerin Türkiye Cumhuriyeti sınırları dahilinde sunulmasına yönelik olarak, F ve B Otomotiv ile yetkili satış ve servis hizmeti sağlayan çeşitli teşebbüsler arasında imzalanan üç ayrı anlaşma oluşturmaktadır. Bildirime konu anlaşmalar şu şekildedir:

70

- Motorlu Taşıt, yedek parça ve servis hizmetlerinin dağıtımına ilişkin MG-ROVER Yetkili Satıcı ve Servis Sözleşmesi.

- Yedek Parça ve Servis Hizmetlerinin Dağıtımı hakkındaki MG-ROVER Yetkili Servis Sözleşmesi.

80

- Motorlu Taşıt Dağıtımına ilişkin MG-ROVER Yetkili Satıcı Sözleşmesi.

Bildirim Formunda, MG-ROVER Yetkili Satıcı ve Servis Sözleşmesi'nin 1998/3 sayılı Tebliğ'e, Yetkili Servis ve Yetkili Satıcı Sözleşmelerinin ise, 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'ne uygun olarak hazırlandığı ifade edilerek, sözleşmelerin söz konusu Tebliğlere uygunluğunun belirlenmesi ya da bireysel muafiyet tanınması talep edilmiştir.

90

Yapılan ilk bildirimde başvuru konusu üç anlaşmanın imzasız metinlerinin bulunduğu tespit edilmiştir. Başvuruya ilişkin olarak Kurum kayıtlarına 30.7.2003 tarih ve 3627 sayı ile intikal eden yazıda 7.7.2003 tarihli üç başvuruya bildirilen anlaşmaların bazı hükümlerinde yapılan değişiklikler bildirilmiş, başvuru konusu anlaşmalardan MG-ROVER Yetkili Satıcı ve Servis Sözleşmesi'nin Çelikkanat Otomobil Yedek Parça İthalat İhracat ve Ticaret A.Ş. ile imzalanan bir nüshası gönderilmiştir.

Kurum kayıtlarına 22.11.2004 tarih ve 6437 sayı ile intikal eden yazı ekinde MG-ROVER Yetkili Servis Sözleşmesi'nin F ve B Otomotiv ile Umut Oto

100 Rover Yetkili Servisi Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. arasında imzalanan bir nüshası gönderilmiştir. Aynı yazıda, bildirim konu anlaşmalardan sonuncusu olan MG-ROVER Yetkili Satıcı Sözleşmesi'nin ise imzalanmadığı ifade edilmiştir.

110 Bildirime konu üç anlaşmadan, Kurum kayıtlarına taraflarca imzalı birer nüshası gönderilen MG-ROVER Yetkili Satıcı ve Servis Sözleşmesi kapsamı doğrultusunda 1998/3 sayılı Tebliğ çerçevesinde, MG-ROVER Yetkili Satıcı Sözleşmesi ise 2002/2 sayılı Tebliğ çerçevesinde değerlendirilmiş; imzalanmadığı ifade edilen MG-ROVER Yetkili Satıcı Sözleşmesi'ne ilişkin olarak değerlendirme yapılmamıştır.

110 H.1. MG-ROVER Yetkili Satıcı ve Servis Sözleşmesi'ne ilişkin Değerlendirme

Başvuru konusu anlaşmalardan ilki MG-ROVER Yetkili Satıcı ve Servis Sözleşmesi'dir. Sözleşmenin konusu, 3. maddesinde şu şekilde ifade edilmektedir:

120 *“İşbu Sözleşmenin konusu; Distribütörün, MG-Rover Markalı karayollarında kullanım amaçlı üç veya daha fazla tekerlekli motorlu yeni taşıt araçları ve bunların yedek parçaları ve sadece bu araçlar üzerinde kullanılmak üzere dizayn edilmiş ve üretilmiş aksesuarlarının Ek-1'de belirlenen sınırlar içerisinde satış hakkı ve satış sonrası hizmet ve marka tanıtımı gibi mükellefiyetlerini kendi nam ve hesabına yapmak üzere Yetkili Satıcıya devretmesi ile ilgili olarak tarafların karşılıklı hak ve yükümlülüklerinin belirlenmesinden ibarettir.”*

Sözleşmenin “Yetkili Satıcının Görev Tanımı” başlıklı 4. maddesinde ise;

130 *“Yetkili Satıcı, Bölge içerisinde, Distribütörün ithal edip pazarlamakta olduğu MG-Rover'lerin yalnızca Distribütörden satın alınarak pazarlanması ve nereden satın alınmış olursa olsun MG-Rover markalı araçlara satış sonrası hizmetlerin verilmesinden sorumludur.....*

Yetkili Satıcı, ayrı bir tüzel kişilik ve ayrı bir satış yeri müstesna olmak üzere, başka marka araçların bayiliğini alamaz, başka araçları satamaz.....

140 *Yetkili Satıcı, anlaşma bölgesi dışında, şube veya dağıtım depoları açamaz, pazarlamaya ilişkin aktif faaliyetlerde bulunamaz, teşhir salonu (showroom) açamaz, dağıtım veya servis sağlanması için 3. Kişilere yetki veremez.....*

Yetkili Satıcı, MG-Rover'ı dağıtım sistemi içerisinde yer almayan başka bir satıcıya satamaz. Ayrıca tüketicilerden noter vekaleti almamış olan araçlara satış yapamaz.”

hükümleri yer almaktadır.

Sözleşmede yer alan söz konusu hükümler 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırılık teşkil etmektedir. Bununla birlikte anılan hükümler ilgili Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlanmaktadır.

150

Öte yandan, Sözleşmenin 28.3. maddesinde;

“Yedek parça ve servis hizmetleri, üretici firma MG-ROVER ve Distribütör tarafından yayınlanan sirkülerde öngörülen fiyatlandırma, teknik metotlar ve onarım zamanı listesine göre hazırlanmış işçilik fiyatları ve yedek parça fiyat listesine göre ifa edilecektir.”

ifadesi yer almaktadır.

160

Bu madde ile yedek parça ve servis hizmetlerinin yeniden satış fiyatları sağlayıcı tarafından belirlenmekte ve bayinin, yeniden satışını gerçekleştirdiği bildirim konusu ürünlerin satış fiyatını belirleme serbestisi ortadan kaldırılmaktadır.

1998/3 sayılı Tebliğ'in 7(e) maddesine göre, “Üretici, sağlayıcı veya dağıtım sistemi içindeki diğer teşebbüslerin, anlaşma konusu malların yeniden satışında, satıcının fiyat belirleme ve indirim konusundaki serbestliğini doğrudan ya da dolaylı olarak kısıtlaması”, anlaşmanın grup muafiyeti kapsamı dışında kalmasına yol açmaktadır.

170

1998/3 sayılı Tebliğ hükümlerine aykırı olan yeniden satış fiyatı tespiti, Rekabet Hukuku'nda “ağır kısıtlamalar” olarak tanımlanan dikey kısıtlamalardandır ve bu tarz bir kısıtlamanın 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde sayılan şartları sağlaması ve kısıtlamaya bireysel muafiyet tanınması da mümkün bulunmamaktadır. Bu nedenle sözleşmelerde yer alan söz konusu hükmün, yetkili satıcı ve servisin yedek parça ve servis hizmetleri konusundaki yeniden satış fiyatını özgürce belirleme imkanını ortadan kaldırmayacak şekilde yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

180

Bu çerçevede, yukarıda ifade edilen değişikliğin yapılması kaydıyla, sözleşmenin 1998/3 sayılı Tebliğ'in sağladığı grup muafiyetinden yararlanması mümkündür.

H.2. MG-ROVER Yetkili Servis Sözleşmesi'ne İlişkin Değerlendirme

190

MG-ROVER markalı motorlu taşıtlara ait yedek parçalar ve aksesuarların dağıtımını ve servis hizmetlerinin sağlanması amacıyla imzalanan Yetkili Servis Sözleşmesi, 1998/3 sayılı Tebliğ'in yalnızca motorlu taşıtların, yedek parçaların dağıtımını ve servis hizmetlerin sağlanmasını bir arada düzenleyen anlaşmalara uygulanabiliyor olması dolayısıyla, söz konusu Tebliğ kapsamında değerlendirilememektedir. Bu nedenle sözleşme genel olarak her tür mal ve hizmetin dağıtımına ilişkin 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında değerlendirilmiştir.

Sözleşmenin konusu 3. maddesinde şu şekilde ifade edilmektedir:

200 *“İşbu sözleşmenin konusu; DİSTRİBÜTÖR’ün, MG-ROVER markalı, karayollarında kullanım amaçlı üç veya daha fazla tekerlekli motorlu taşıt araçlara ait yedek parçaları ve sadece bu araçlar üzerinde kullanılmak üzere dizayn edilmiş ve üretilmiş aksesuarlarının Ek-1’de belirlenen sınırlar içerisinde satış hakkı ve satış sonrası servis ve garanti hizmetleri ve marka tanıtımı gibi mükellefiyetlerini kendi nam ve hesabına yapmak üzere Yetkili Servis’e devretmesi ile ilgili olarak tarafların karşılıklı olarak hak ve yükümlülüklerinin belirlenmesinden ibarettir.”*

Sözleşmenin “Yetkili Servis’in Görev Tanımı” başlıklı 4. maddesinde ise;

210 *“Yetkili Satıcı, anlaşma bölgesi dışında, şube veya dağıtım depoları açamaz, pazarlamaya ilişkin aktif faaliyetlerde bulunamaz, teşhir salonu (showroom) açamaz, dağıtım veya servis sağlanması için 3. kişilere yetki veremez”*

ifadesi yer almaktadır.

Sözleşmede yer alan bu hükümler 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesine aykırılık teşkil etmekle birlikte, 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlanmaktadır.

220 Esasen, sözleşme maddeleri incelendiğinde getirilen hükümlerinin büyük ölçüde Yetkili Satıcı ve Servis Sözleşmesi'nin yedek parça ve servise ilişkin hükümleriyle benzerlik taşıdığı görülmektedir. Bu çerçevede bir önceki sözleşmeye benzer bir biçimde, sözleşmenin 27.3. maddesinde;

“Yedek parça ve servis hizmetleri, üretici firma MG-ROVER, ve Distribütör tarafından yayınlanan sirkülerde öngörülen fiyatlandırma, teknik metotlar ve onarım zamanı listesine göre hazırlanmış işçilik fiyatları ve yedek parça fiyat listesine göre ifa edilecektir.”

ifadesi yer almaktadır.

230 Alıcının kendi satış fiyatını belirleme serbestisinin engellenmesi, 1998/3 sayılı Tebliğ’e benzer bir biçimde 2002/2 sayılı Tebliğ’de de 4 (a) maddesi gereği anlaşmanın grup muafiyeti kapsamı dışında kalmasına yol açmaktadır. Söz konusu düzenlemeye ilişkin olarak bir önceki sözleşmede yapılan değerlendirmeler Yetkili Servis Sözleşmesi için de geçerlidir; buna göre, Yetkili Servis Sözleşmesi’nde yer alan anılan hükmün de Tebliğ’e uygun bir biçimde yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

I. SONUÇ

240 Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; F ve B Otomotiv Pazarlama Ltd. Şti. ile yetkili satış ve servis hizmeti veren çeşitli teşebbüsler arasında imzalanan anlaşmalara yönelik bildirimle ilişkin olarak;

1. MG-ROVER Yetkili Satıcı ve Servis Sözleşmesi'nin, 28.3. maddesinin yetkili satıcı ve servisin yedek parça ve servis hizmetleri konusunda yeniden satış fiyatını özgürce belirleme imkanını ortadan kaldırmayacak şekilde

yeniden düzenlenmesi kaydıyla 1998/3 sayılı Motorlu Taşıtlar Dağıtım ve Servis Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin sağladığı muafiyetten yararlanabileceğine,

250

2. MG-ROVER Yetkili Servis Sözleşmesi'nin 27.3. maddesinin yetkili servisin yedek parça ve servis hizmetleri konusunda yeniden satış fiyatını özgürce belirleme imkanını ortadan kaldırmayacak şekilde yeniden düzenlenmesi kaydıyla 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin sağladığı muafiyetten yararlanabileceğine,

260

3. Sözleşmelerin grup muafiyetinden yararlanabilmesinin mümkün kılacak düzeltmelerin yapılarak Rekabet Kurumu'na bildirilmesi için taraflara 60 gün süre tanınmasına, aksi takdirde soruşturma açılacağı ve aynı Kanun'un 16. ve 17. maddeleri uyarınca işlem yapılacağı taraflara bildirilmesine,

4. MG-ROVER Yetkili Satıcı Sözleşmesi'nin imzalanmamış olması nedeniyle, bu sözleşmeye ilişkin herhangi bir işlem yapılamayacağına,

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.